

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Nyhed: Ny rapport: Omkring hver femte voksne har svært ved at anvende information til at løse komplekse problemer

Omkring hver femte dansker mellem 16 og 65 år har svært ved at forstå og anvende information til at løse komplekse problemer i hverdagen og på arbejdet og til at tilpasse deres løsning til ny information. Det viser resultaterne i en ny temarapport fra den internationale undersøgelse PIAAC.

Omkring 20 procent af danskere mellem 16 og 65 år har et lavt færdighedsniveau i adaptiv problemløsning, mens ni procent har et højt niveau. Det viser resultaterne fra en ny PIAAC-temarapport om danskernes færdigheder i såkaldt adaptiv problemløsning.

Danmark ligger over gennemsnittet for de øvrige 31 deltagende lande i undersøgelsen. Andelen af 16-65-årige i Danmark med et højt færdighedsniveau ligger ligeledes over gennemsnittet for de deltagende lande og er på niveau med Norge og Sverige. Dog præsterer de 16-65-årige i både Sverige, Finland og Norge i gennemsnit bedre end danske 16-65-årige.

Begrebet adaptiv problemløsning dækker over evnen til at forstå og anvende information til at løse opgaver og til at tilpasse deres løsning, hvis de får ny information. Som en del af undersøgelsen er voksne danskere blevet bedt om at løse opgaver, der minder om situationer på arbejdsmarkedet og i dagligdagen. Det kan for eksempel være at planlægge en rute til en række gøremål, hvor der opstår uforudsete hændelser eller at købe og sælge aktier på en fiktiv børs, hvor markedsforholdene ændrer sig løbende.

Der er stor forskel på evnen til adaptiv problemløsning mellem forskellige aldersgrupper, viser undersøgelsen. Næsten hver tredje 55-65-årige har lave færdigheder i adaptiv problemløsning. Det samme gælder under en tiendedel af 25-34-årige.

Ifølge rapporten kan det være en mulig forklaring på forskellen mellem aldersgrupperne, at yngre generationer i højere grad end ældre generationer har fået projektorienteret og tværfaglig undervisning, og at de i højere grad har haft en hverdag præget af digitale teknologier og konstant informationsstrøm.

16. juni 2025

Sagsnr.: 25/14003

Kontor for Viden og Kommunikation
EJB

Børne- og
Undervisningsministeriet

Adaptiv problemløsning kræver basale færdigheder

Undersøgelsen viser derudover, at voksne med lave færdigheder i læsning og regning som regel også har lave færdigheder i adaptiv problemløsning. Omvendt er voksne med høje færdigheder i adaptiv problemløsning også typisk gode til at læse og regne. Gode læse- og regnefærdigheder garanterer dog ikke evnen til adaptiv problemløsning, som derfor må betragtes som en selvstændig færdighed

”Voksenuddannelse er en mærkesag for mig. Samfundet og arbejdsmarkedet bliver mere og mere komplekst, og det stiller krav til, at vi kan bruge og anvende information kritisk og tilpasse os forandringer. Denne undersøgelse bekræfter mig kun i, at vi skal blive ved med at prioritere voksenuddannelse og sikre mulighederne for, at man kan forbedre sine færdigheder gennem hele livet. Derfor er det afgørende for mig, at hele voksenuddannelsesområdet kommer styrket ud af en omlægning af uddannelsessystemet, som vi er ved at lave,” siger børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye.

Sådan undersøger PIAAC adaptiv problemløsning

I PIAAC 2022/23 er danskernes færdigheder i adaptiv problemløsning målt for første gang.

PIAAC måler adaptiv problemløsning ved, at deltagerne løser opgaver, der:

- afspejler virkelige problemstillinger
- ikke har en tydelig løsning på forhånd
- kræver, at deltagerne aktivt indsamler, fortolker og anvender information
- udvikler sig undervejs
- kræver, at deltagerne kan tilpasse sig nye forudsætninger og yderligere information.

Adaptiv problemløsning omhandler dermed evnen til at kunne omstille og tilpasse sig nye udviklinger og situationer på arbejdsmarkedet og i dagligdagen.

Fakta om PIAAC

Programme for International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) er en international OECD-undersøgelse af voksnes basale færdigheder i læsning, regning og adaptiv problemløsning, som gennemføres hvert tiende år.

PIAAC-temarapporten om danskernes færdigheder i adaptiv problemløsning er den første ud af tre supplerende temarapporter. Hovedresultaterne fra PIAAC-undersøgelsen i læsning og regning blev offentliggjort i december 2024.

Undersøgelsen er finansieret af Børne- og Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Erhvervsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet samt Finansministeriet. PIAAC blev gennemført for første gang i 2011/12, hvor Danmark også deltog.

I Danmark deltog ca. 5.000 tilfældigt udvalgte danskere i 2022/23. Ud over test af basale færdigheder består undersøgelsen af et baggrundsspørgeskema. 31 lande deltog i undersøgelsen, herunder Norge, Sverige og Finland.

PIAAC-undersøgelsen er i Danmark gennemført af VIVE og Danmarks Statistik.

Læs mere om PIAAC

- Læs PIAAC-temarapporten om adaptiv problemløsning (pdf)
- Læs om PIAAC 2022/2023 (uvm.dk)
- Læs mere om PIAAC på VIVE's hjemmeside
- Læs, hvordan du får adgang til PIAAC-data